

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS-GAIA.

1. Zer erran nahi du arrotza baino gehiagokoa?
2. Erakusi Piarresen aitaren nautasuna?
3. Arrotz hori nola deitzen da Frantzez.

① Etxea 5

"Zertan zabilta hemen, jauna? Arrotzari begitarte egiten diogu eskualdunek; bainan, gaur, ez dakit nihauk ere zertako, arrotza baino gehiagokoa sumatzen zaitut zu... Zer behar duzu hemen gure onik?"

Makila txar bat eskuan firurikatuz, urheztatu bi hortz itsusi kirrikan¹⁶ erakutsiz, mintzo zen orai arrotza: "Zenbat behar dautzut eskaini zure etxaldeaz?... galdatu guzia izanen duzu berehala. Begikoa zait toki hau, jauregi bat ederraren hemen altxatzeko... nahi duzu aberastu?..."

Ikare batek hartua, begiak jali behar zitzaizkola iduri, ikaragarri egin zen aita. Burdin-sardia bi eskuz harturik, bazoan arrotzari buruz... "Zoazkit hemendik eta zalu, zuhurra balinbaduzu! Bertez-naz, errozgora, hortxet, gizon hil bat zira... Alxikazu zuretzat zure diru zikina, bainan bego gure herria... gure!"

Piarresak bi urhats egin zituen aitaren parrean emaiteko, bainan eskualdun zaharra bera aski zen mundu baten izitzeko: zuri zuria egina, jaun arrotza bazoan, eta zalu, landa handiari behera.

Bere sardia eskuetan, mendi kaskoan xut xuta, han zagon Oihanaldeko nausia, ihesi joan jaunxkilari gibeletik oraino oihuka:

"Jauregiak! Jauregiak?... Eta etxeak ez othe gure haurrentzat? Hirian goseak hil behar naski guziek? Gure haurrek behar ditke re herriko lurra!..."

Eta arrotzaren ondotik, sainga eta sainga, mugaz han harat bazoan Oihanaldeko xakurra, herriaren etsaiak herriatik urrun urrun creman beharrez!...

Indic. Présent Hura da = il est

Hura (lui) zait = zait = il m'est
 zaiju = zaiju = il vous est
 zaiw = zaiw = il lui est
 zaiqu = zaiqu = il ns est
 zaique = zaique = il vs est
 zaiu = zaiu = il leures est

③ ADITZ IKASKUNTZA.

31. Sumatzen zaitut 32. Behar dautzut
 33. Zait, Zaitzaz kola 34. Zoren, Zoazkit
31. UKAN. Conj. trans. à cplt direct. Indicatif. Présent

Zu = vous.

Nik zaitut = je vous ai
 Harek zaitu = il vous a
 Guk zaitugu = nous vous avons
 Heiek zaituzte = ils vous ont

Ikusten zaitut = Je vous vois

Imparfait =

Nik zintudan = je vous avais
 Harek zintuen = il vous avait
 Guk zintugun = nous vous avions
 Heiek zintuzten = ils vous avaient

Ikusten zintuen = Il vous voyait

32. UKAN. Conj. à dble cplt. Indicatif Présent.

D.S. - C.I.S. Zuri = à vous O.P. - C.I.S

Nik dauzut = je vous l'ai dauzkituz
 Harek dauzu = il vous l'a dauzkituz
 Guk dauzugu = nous vous l'avons dauzkituzgu
 Heiek dauzute = ils vous l'ont dauzkituzte

33. IZAN Régime Indirect. Indicatif Imparfait

Heek ziren = ils étaient.

Heek (eur) zitzaizkitan = ils m'étaient
 zitzaizkituz = ils vous étaient
 zitzaizkiton = ils lui étaient
 zitzaizkitun = ils nous étaient
 zitzaizkituzen = ils vous étaient
 zitzaizkitien = ils leur étaient